

TAPAHTUI OMASSA PIIRISSÄ



Pikavieraita Petroskoista

Tromssan Yliopistossa Norjassa oli 13.–15. kesäkuuta symposium, jonka aiheena oli Barentsin alueen itämerensuomalaisten pienet kansat ja heidän kirjakielensä kehitys. 11.6. Helsinki-Seutulain lentokentällä Petroskoista tulleet ja Norjaan jatkaneet matkalaiset ja vastaanottaja valokuvattiin:

Vasemmalta Nina Zaitseva (Vepsä), Pekka Zaikov (kotoisin Pohjois-Vienasta; väitteli 4.4. fil. tohtoriksi), seuramme puheenjohtaja Pentti Keynäs, Ljudmila Markianova (kotoisin Aunuksesta; Karjalan ja vepsänkielen laitoksen johtaja), Olga Pokornaja ja Julia Marfitsina (kaksi viimeksi mainittua kotoisin Vieljärveltä, Aunuksesta).

Mainittakoon, että Ljudmila Markianovalla, Pekka Zaikovilla ja Nina Zaitsevalla on arvonimi: ansioitunut tiedetyöntekijä.

Kuhmoniemen pakolaiskoulu

Kuhmon pakolaisvanhuksilla on nyt "oma" maisteri, kun Särkijärven poika Jussi P u l k k i n e n sai kasvatust. maisterin paperit Oulun Yliopistosta toukokuussa.

Loppuyön aiheena oli Kuhmoniemen pakolaiskoulu ja lastenkoti 1922-30. Kerätessään materiaalia Jussi kiersi Kuhmon pakolaisvanhusten luona ollen varmaan melkoisena itkumuurina.

Tutkielmansa, jossa on 75 sivua ja myös valokuvia, Jussi lahjoitti KSS:lle toivoen siitä olevan hyötyä paitsi seuralle myös arkistossa vieraileville tutkijoille. -AM.



Kirkkojuhla Vuokkiniemessä

Petroskoin piispa Manuil ja Helsingin metropoliitta Leo vihkivät Vuokkiniemen uuden kirkon käyttöön juhlin menoin Iljanpäivänä. Tilaisuuteen oli saapunut runsaasti väkeä, ja tunnelma oli lämmin ja valoisa. Kuvassa piispat saapuvat Ontsin aukiolla pidettyyn ulkoilmajuhlaan.

Tyytyväisin kaikista oli suurhankkeen vetäjä, Vuokkiniemi-seuran puheenjohtaja Heikki Kyyrönen: "Kun mie huomeneksella ensi kertoa svonin kirkon kolmea kelloa, niin hyvä, jottei syän rinnasta pompannut pihalle".

- Kirkkojuhlasta enemmän lehtemme lokakuun numerossa.

MERKKIPÄIVIÄ

Heikki Kirkinen 70-vuotias

Joensuun Yliopiston pitkäaikainen rehtori, professori Heikki Kirkinen täyttää 70 vuotta 22.9.-97 Joensuussa. Hän on syntynyt Kuusjärvellä. Juurista tiedetään, että Kirkinen talonpoikaissuku esiintyi Aunuksen Äänisniemellä 1400-luvulla, kunnes satakunta vuotta myöhemmin siirtyi lännemmäksi Liperin Taipaleelle.

Professori Kirkinen kuuluu Suomen eturivin historian tutkijoihin ja on tullut tunnetuksi erityisesti ansioistaan Karjalan historian tutkijana. Kirkinen on toiminut lehtorina, tutkijana, dosenttina ja professorina korkeakouluissa ja yliopistoissa Pariisia myöten. Joensuun korkeakoulun historian professoriksi hänet nimitettiin 1970 ja rehtoriksi seuraavana vuonna.

Kirkinen on monien tieteellisten seurojen jäsen; vuonna 1993 hänet kutsuttiin Pariisissa toimivan Euroopan Akatemian täysjäseneksi.

Kirkinen kirjallinen tuotan-



to on laaja ja ansiokas. Siitä mainittakoon vain esimerkkeinä vankka kolmikko, teokset Karjala idän kulttuuripiirissä, Karjala idän ja lännen välissä ja Karjala taistelulentäjä, Bysantin perinne ja Suomi, Karjalantalo jne.

Heikki Kirkinen on vuosien mittaan tukenut monin tavoin Karjalan Sivistysseuran työtä. Hänet on palkittu seuran ansio-merkillä 1988 ja KSS:n täyttävässä 90 vuotta viime syksynä hänet kutsuttiin seuran kunniajäseneksi.

Kapteeni evp Aleksanteri Paavela täytti 90 vuotta Nurmeksessa 1.7.97. Hän on syntynyt Suojärven kunnan Leppäniemen kylässä.

Aleksanteri kuului niihin suojärveläisiin talonpoikiin, jotka eivät odottaneet apua muilta, vaan hoitivat asioita periaatteella: Kenen hepo veisä, sen käet syvimmällä.

Hän johti Leppäniemen sk:n kyläosaston pitäjän parhaimmistaon sekä jäsenmäärältään että myös taloudellisesti. Talvisotaan hän lähti aliupseerina ja jäi eläkkeelle kapteenina.

Evakkotaival toi Helsinkiin. Täällä hän oli perustamassa Helsingin suojärveläisten seura, aloittamassa kyykkätoimintaa ja mukana seurakuntatyössä. Eläkepäiviään Aleksanteri siirtyi viettämään Nurmekseen. Sielläkin hän joutui mukaan karjalaistomintaan, toi-

mi Suojärven pitäjäseurassa ja pitkään ortodoksisen kirkon isännöitsijänä. - Onnittelumme tekojen miehelle! - KP.

90 vuotta täytti 30.6.-97 Petroskoissa kirjallisuudentutkija, Urho R u h a n e n. Hän on syntynyt Lappeen Lampossa, mistä muutti perheensä mukana 7-vuotiaana Pietariin. Nyt takana on värikäs, monivaiheinen elämä, jossa synkinä juonteina ovat 'kansan vihollisena' Stalinin vankileireillä vietetyt lähes parikymmentä vuotta. Ruhanen lienee ainoa kirjailija, joka selvisi hengissä tuolta kierrokselta. Noita aikoja hän on kuvannut teoksissaan "Historian pyörteissä" ja "Syytettyä suomalainen".

80vuottatäytti 5.7.-97 kauppias Anni J e s t o l a Kuhmossa.



TUONILMAISIIN OVAT SIIRTYNEET

Kriitikko Zuleima (Zuli) Tarhonen kuoli 15.7.-97 84-vuotispäivänään. Hän oli syntynyt 15.7.1913 Puumalassa, mistä perhe muutti Viipuriin vuonna 1918, myöhemmin Perkjärvelle. Hän teki sittemmin pitkän päivätyön ulkomaankaupan kirjeenvaihtajana. Zulilla, joka avusti vuosikymmenien ajan lukuisia sanomajaj aikakauslehtiä, myös Karjalan Heimoa, oli kielitaitoa, tervä kynä ja avoin, karjalainen mieli.

Kun Karjalan Sivistysseura täytti 90 vuotta, julkaistiin laaja hakemisto Karjalan Heimo-lehden kirjoituksesta ja kirjoittajista. Zuli oli sen mukaan kaikkien ahkerin kirjoittaja avustajien sarjassa, peräti 103 kirjoitusta kulttuurin alalta.

Zulilla riitti tarmoa moneen asiaan. Niinpä hän oli Karjalaisen vanhusen tuki ry:n perustajia ja organisoijia kymmenen kilpakirjoitusta teemasta "Muistoja Karjalasta". Näin saatiin talteen mahtava määrä arvokasta perinnettietoa.

Ingeborg, Kaarlo ja Zuli Tarhosen rahasto, joka toimii osa-



Zuli Tarhonen.

na Suomen Kulttuurirahastoa, tukee vuosittain suomalais-ugrilaisiin kansoihin kohdistuvaa tutkimustyötä.

Anja A h t o n e n kuoli 29.6.-97 72-vuotiaana Kuhmossa. Hänen sukujuurensa olivat Akonlahdesta. Anjan ainoa lähiomainen on edesmenneen Kauko-pojan 19-vuotias orpotyttö Theresa. Tämä pikkuinen "äiti-Theresa" saapui Ruotsista haudamaan mummiinsa ja lahjoitti mummin koko jäämistön Rukajärven suunnan kyltien vanhuksille.



Mari Ritoniemi.

Mari R i t o n i e m i (Mari Feodorovna Filipova) kuoli 20.6.1997 Tampereella 91-vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt Vienan Karjalassa Kontokin Kenttjärvellä Kalevalan laulumailla, mistä siirtyi suuren muuttoaalton mukana 1922 Suomeen, josta tuli uusi kotimaa vuosikymmeniksi.

Vienassa venäläisten kansakoulun käynyt Mari suoritti Suomessa yksityisesti kansakoulun, kävi Jamilahden kansanopiston ja kansankorkeakoulun Orivedellä ja opiskeli puutarha- ja kotitalousneuvoksi Orimattilassa. Näitä taitojaan hän tarvitsi muun muassa koti-Vienassa ollessaan työssä Paateneella ja Seesjärvellä Itä-Karjalan sotilashallinnon aikana 1941-1944.

Kalevalainen keroja- ja runoperinne eli Marissa voimakkaana. Aina vuoden 1992 loppuun saakka on pöytälaatikkoon ja mappeihin kertynyt muistelmia, mielipiteitä, runoja ja starinoita "jälkipolvien muistoiksi ja opiksi". Lukuharastuksen myötä kirjallisuus oli hänelle ehtymätön aarreaitta ja avain kaikkinaisen kulttuurin ymmärtämiseen ja harrastamiseen.

Varhain nuorena "tsuppuna" tyttönsä hän kertoi kokeneensa Kenttjärvellä soudellessaan niin voimakkaana elävän luonnon ja Jumalan ykseyden, että se voima on auttanut ja kantanut hänet yli vuosikymmenien niin ilojen kuin surujenkin, joita vuosien saatossa rajan jakaman Ritoniemen suvunkin elämän piiriin kaikkia mahtuu.

Karjalan asioita hän seurasi tarkasti viime vuosiin saakka ja iloitsi suuresti "tästä uudesta ajasta" kun sukulaisetkin saavat taas vaivattomasti rajan molemmilta puolilta tavata toisiaan ja elämä viriää ja elpyy Karjalassa.

Mari oli Ritoniemen kymmenlapsisen perheen toiseksi nuorin ja kuoli sisaruksistaan viimeisenä. Hänet siunasi haudan lepoon Harjun seurakunnan kappalainen, pastori Mauri Virtanen sukulaisten ja ystävien saattamana. Kauniissa ja

herkässä siunaustilaisuudessa oli voimakkaasti mukana se sama voima, joka oli Mariakin johdatellut läpi vuosikymmenien. Siitä tuesta ja voimasta meidän ihmisten tulisi muistaa olla kiitollisia elämän antajalle ikäaikojen Jumalalle, joka on nyt kutsunut Marin luokseen. Tähän Marin toivomukseen yhtyen hyvästelemme hänet. - P.A.R

Lyökäämme käsi kätehen

Valtakunnallinen keräyksemme kalevalaisen ja karjalaisen kulttuurin ja karjalan kielten tukemiseksi jatkuu. Tänä vuonna tarvitaan rahaa erityisesti vienan- ja aunuksenkielisten lukikirjojen painatukseen kouluja varten (100 mk/kpl).

Lahjoituksesi voit mukavasti suorittaa tämän lehden keskiaukeamalla olevan esitteen pankkisiirtolomakkeella.

Lyö käsi kätehen! Tule tukemaan tärkeää työtämme! Karjalan Sivistysseura ry.

Lukijatarjous

Vienan-Karjala, Kalevalan kehto kiinnostaa monia. Ennen matkaa on hyvä lukea Markku Niemisen laatima Vienan runokyllien kulttuuriopas. Karjalan Heimon lukijatarjouksena sen hinta on nyt vain 100 mk (normaalihinta 140,-).

Tilaukset: KSS, Luotsik. 9 D 10, 00160 Hki.



SOTAINVALIDIEN VELJESLIITON ADRESSI- JA KUNNIAMERKKI- PALVELU

hoitaa kaikki adresseja ja kunniamerkkejä koskevat asiat.

Asiakaspalvelumme on avoimena maanantaista perjantaihin klo 8.00-15.30

Osoite:

Kasarmikatu 34 A,
00130 Helsinki
puh. (09) 478 500
fax (09) 478 50100